

Ærlig talt

SPILL: «LittleBigPlanet» (plattform: PlayStation Portable) er nå krympet ned til miniformat, men det er like artig og omfattende som i PS3-utgaven, skriver vår anmelder Snorre Bryne. Musikk, grafisk stil og innhold er helt i stil med storebroren på PS3. Det eneste savnet er manglende flerspillermuligheter.

PÅ KORNET

Pappa, er jeg muslim?

I MODERNE barnehager finner du ingen rasister, bare godhjertede mennesker som hyller det flerkulturelle fellesskapet – påske, hanukka eller ramadan, alt er like bra. Eller som for en måned siden, på FN-dagen. I en barnehage et sted i Oslos østlige drabantbyer ble det pyntet til fest. Kartet på veggen ble prydet med tegnestifter i alle verdensdeler, så barna kunne se hvor alle kommer fra. Slik lærer de at verden ikke er et skummelt sted. Hva er Pakistan? Jo, Pakistan er Muhammed K. her ved siden av deg. Se, ikke farlig.

TANKEN ER god, men fem år gamle Muhammed K. er ikke pakistansk, han vokste opp i Norge, som sine foreldre. Mer foruroligende er presensens et slikt syn på identitet skaper, og her er far mest bekymret for bleikene – spesielt sin egen tre år gamle lyslugg. Først kom hun hjem og fortalte at Kari J. var fra Tyrkia. Kona mente å se at Kari J. og hennes foreldre likner mer på dansker enn tyrkere, så hun spurte om ikke Kari J. mente at hun hadde vært i Tyrkia? Nei, var fra Tyrkia. «Jeg har også vært i Tyrkia», hadde lysluggen replisert tilbake i barnehagen, uten at tyrkiske Kari ble særlig imponert av det.

NOEN DAGER etter at lysluggen kom hjem og fortalte at hun var allergisk mot halal, fikk vi servert en ny utfordring ved frokostbordet: «Pappa, er jeg muslim?». Det var fristende å svare «så klabert ikke, siden du er allergisk mot halal», men det kunne blitt oppfattet som latterliggjøring. Et sekund vurderte jeg å si «ja», og vips ville vi fått en troende i huset. I stedet for julenissedrakta, kunne jeg kledd meg ut som Gud i desember og formant henne å adlyde sine foreldre. Men viktigst av alt: Jeg ville gitt henne en identitet å briske seg med. Ulempen er at det ikke finnes et Muslimland ennå, og ergo er det heller ikke mulig å komme derfra. Derfor gjorde jeg det enhver ansvarlig far ville gjort – jeg fortalte om en utenlandsk oldefar: «Nei, kjære venn, du er ikke muslim. Du er svensk.» Det er tross alt bedre enn ingenting.

Stian Bromark
stb@dagbladet.no

SPØRSMÅL OG SVAR

SV-veteran **Dag Seierstad** (73) tror det aldri blir noen ny norsk kamp om EU-deltakelse.

- EU vil vise et stadig mindre attraktivt ansikt

Tekst: **Lars Molteberg Glomnes**
lmg@dagbladet.no

Samfunnsviter, EU-motstander og SV-veteran Dag Seierstad, har skrevet bok om EUs påvirkning på Europas arbeidsliv. Han peker spesielt på dommer fra EF-domstolen, som han mener befester et markedsliberalt arbeidsliv, fremmer sosial dumping og undergraver ansattes lønn og rettigheter. I boka «Den nye kampen om arbeidslivet. EF-domstolen og europeisk fagbevegelse», går han gjennom en del av det moderne Europas problemer.

? - Hvorfor beskriver du denne kampen som «den nye»?

! - Det har med fire dommer i EF-domstolen å gjøre, som jeg tar opp i boka. De snur rundt på nesten alt, og endrer dramatisk rammevilkårene for både myndigheter og arbeidsgivere.

? - Hva går disse ut på?

! - EF-domstolen har for eksempel avsagt en dom som betyr som forbyr at selskap etablert i andre EU-land kan pålegges å følge svensk tariff når det utfører arbeid i Sverige. Der EUs regelverk før la et gulv for hvilken lønn som kan påbys, setter man nå tak for hvilke lønninger som kan påbys.

? - I boka viser du spesielt til Tyskland, hvorfor gjør du det?

! - Både fordi de er der sammenbruddet i fagbevegelsen har gått raskest, og fordi det der kom mest overraskende. I Tyskland har man hatt en fagbevegelse som har vært et mønster for andre land – så skjer det plutselig at den ikke lenger klarer å forsvare lønnsveksten sin, og reallønnen slutter å gå opp.

? - Tyskland har vært Vest-Europas lønnstaper?

! - Tyskland har vært Vest-Europas lønnstaper. Og det gjør paradoksalt nok at Tyskland blir en vinner i konkurransen med andre land. Tyske bedrifter får kontrakter fordi lønnsnivået er lavt.

? - Hva er virkningen av det?

EU-BOK: Dag Seierstad har skrevet bok om EUs påvirkning på Europas arbeidsliv. Foto: Krister Sørbo

! - Den tyske profitten går i været, men for arbeidsgiverne er det å skjære over greina – eller en av greinene de sitter på. Lav lønn til folk betyr jo også lav kjøpekraft, og det slår ut i økt arbeidsløshet.

? - Mener du det er fare for at noe slikt kan skje også i Norge?

! - Her i landet skjønte fagbevegelsen alvoret i 2005, og sikret en ny regjering som tok et brudd både med Bondevik-regjeringen og med Stoltenberg I-regjeringen. Men jeg er ikke like sikker nå, på at Stoltenberg III-regjeringen vil fortsette i samme sporet.

? - Er nordmenn for lite opptatt av EU- og arbeidslivsspørsmål?

! - Visste de hva det dreide seg om, ville nok mange vært interessert.

? - Hvem har ansvaret?

! - De sterke kreftene i media styrer oppmerksomheten mot mye mindre viktige ting, dessverre. Det er det jo mange som sier om mangt, men arbeidslivet er en så stor del av samfunnslivet, at dette burde hatt en helt annen dekning i sentrale media.

? - Slik du beskriver det, er det store spørsmål og utfordringer, hva mener du Norge kan gjøre?

! - Det blir en viktig oppgave å sørge for at domstolene som behandler våre saker i EØS, ikke følger de samme linjene som EU-domstolene. Det krever at regjeringen om nødvendig forhandler seg fram til endringer i EØS-avtalen som sikrer noe slikt.

? - Du sier også at det kan måtte komme en bred europeisk generalstreik, for å endre utviklingen?

! - Ja, men det er strengt tatt så langt inn i framtida at det knapt er verdt å diskutere. Det er vel mer et uttrykk for at det må svært store krefter til for å snu dette.

? - Er EU verre nå enn for 30 år siden?

! - Ja, dessverre, og det har med at disse dommene har sementert nyliberal politikk.

? - Når tror du den neste norske EU-kampen kommer?

! - Aldri.

? - Er det tro eller håp?

! - Tro. Jeg tror EU vil vise et stadig mindre attraktivt ansikt.

Dagbladet

Havnelageret, Langkaia 1, 0150 Oslo.
Postboks 1184, Sentrum, 0107 Oslo.
Sentralbord: **24 00 10 00**

Åpent man.-fre. 07.00-16.00
Stengt lør., søn. og helligdager.
Redaksjonen direkte: **24 00 03 10**
Vaktsjef direkte: **24 00 03 60**
Fotodesk direkte: **24 00 09 00**
E-post: pictures@dagbladet.no

Dagbladet.no direkte: **24 00 00 07**
E-post: nettred@dagbladet.no
Telefax: Dagbladet: **24 00 00 01**
Dagbladet.no: **24 00 01 01**
E-post: sentralbord@dagbladet.no
Tips og digitalfoto: 2400@db.no

Kundeservice: **800 30 100**
E-post: kundeservice@dagbladet.no AS
Dagblad-Trykk: **67 98 94 23**
Dagbladet forbeholder seg retten til å distribuere innsendte innlegg i elektroniske formater.